

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr., a treia-oră 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Macelarilor nr. 21.

Se prenumără și la poste și la librării.

În București

primește abonamente D. C. Pascu, Str. Lipscani 35.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

La

Abonament lunar

pentru Februarie st. v.

— cu prețurile din capul foi —

invită

Administrațiunea ziarului „TRIBUNA“.

Croatii

despre

CONGRESUL NAȚIONALITĂȚILOR.

Articolul lui „Pester Lloyd“ dela 2 Februarie, cu care ne-am fost ocupat și noi în două rânduri, a primit un prea nimerit răspuns în foaia opozițională croată „Agramer Tagblatt“ dela 4 Februarie, într-un prim-articol intitulat „Congresul naționalităților“. Reproducem mai la vale întreg articolul confratelui croat, însă pentru o mai bună înțelegere lăsam să premeagă un extras despre tot ce afirmă „Pester Lloyd“ în articolul său citat.

Partea întâia a articolului lui „Pester Lloyd“ este un advertisement la adresa clericalilor, cărora le impută, că ei poartă vina, că Ungaria trebuie să lupte astăzi cu două fronturi. Căci mișcările naționalităților, care mai înainte amuțiseră aproape de tot, nu ar fi izbucnit așa de vehement, cum s'a întâmplat, dacă agitatorii naționaliști nu ar fi căpătat curaj, văzând pe catolici că atacă și ei statul. Drept dovadă spune, că deodată cu agitațiunea clerului catolic în afacerea matriculelor s'a început și mișcarea Românilor din ideal. Guvernamentalul nu susține, că între naționalități și clericali ar exista vre-o legătură, ci numai voește să-i sparie pe cești din urmă ca să înceteze cu agitația și să se unească cu guvernul contra celor dintâi.

Cât despre mișcarea naționalităților, articolul zice în partea a doua a sa, că aceasta „nu poate impune: decât cel mult prin netăgăduita dibăcie, cu care a fost pusă în scenă“. Căci altcum toate acțiunile naționalităților sunt „opționale“, și așa va fi și congresul pus în perspectivă și de care Maghiarii n'au să se sparie.

Cine adevărat se iee parte la congres în chip de naționalitate asuprită? Malcontentii români sunt numai o fracțiune neînsemnată. „Sârbii sunt

cețățeni leali ai statului unguresc, deși o ceată mică de streberi voește să-i ațite în mod pățimas; între Ruteni agitatorii nici n'au pășit vre-odată în acțiune, ear' între Slovaci n'au întinpinat decât apatia poporului. Altcum toate aceste popoare iau parte la vieța publică, numai Românii stau în abstenență nebună, însă am văzut deja în numerii precedenți, cum Românii sunt caracterizați de „Pester Lloyd“. Ei adevărat numai de incultii ce sunt și lasă pe agitatori să facă ce voesc.

Va să zică mișcarea naționalităților nu învoalvă nici un pericol, dar' cu toate acestea articolul lui „Pester Lloyd“ încheie cu o nouă somațiune către clerul catolic, ca să „înțeleagă advertisementul istoriei contemporane și să se conformeze“, făcând repede pace cu statul.

Cam acestea sunt ideile guvernamentalului. Dăm acum confratelui croat cuvântul, căci răspunsul său, fiind mai puțin interesat în cauză și prin urmare mai obiectiv, valorează mai mult ca tot ce i-am pute răspunde noi.

„Știrile, — zice „Agramer Tagblatt“, — care au trecut prin foi despre convocarea la Viena a unui congres al naționalităților, îl îndeamnă pe „Pester Lloyd“ să se ocupe cu mișcarea, dar' nu s'ar pute totmai zice, că acest distins organ de publicitate și-ar fi făcut deosebit de grea discuțiunea asupra lucrului. Un congres al naționalităților, zice „P. L.“, la ce? Sârbii din Ungaria, afară de o mică ceată de streberi malcontenti, sunt cețățeni leali, și această populațiune pacinică și înzestrată cu însușiri practice s'a împăcat cu situația și a renunțat la ori-ce rezistență contra actualului regim. Slovaci sunt un popor proverbial de blăjin, cărui tradiția apărinerii la statul unguresc li-s'a prefăcut în carne și sânge și care asemenea este neliștit numai de câțiva sumuțatori. De Germani nici nu poate fi vorba; între acestia și Maghiari s'a încheiat o pace cinstită, care este respectată de toți Germanii Ungariei în modul cel mai leal. Rămân așadar numai Românii. Însă conducătorii acestora, ne asigură „P. L.“, n'au dreptul să se gerez de mandatori ai totalității conaționalilor lor, ear' dacă masa poporului nu-și desavuează conducătorii, apoi aceasta se deduce numai la atăta, că masa habar nu are de aspirațiunile politice, pentru care pledează agitatorii.

Dacă în adevăr așa ar sta lucrurile, apoi ori-ce om nepreocupat ar trebui să se

întrebe înainte de toate, cum de toată mișcarea aceasta a naționalităților ajunge la cinstea de a fi discutată de „Pester Lloyd“ într'un articol de două coloane? Din curată plăcere sigur nu o face organul conducător al Maghiarilor, și prin urmare se poate presupune, că nici organul dlui Dr. Max Falk însuși nu este tocmai pătruns de adevărul expunerilor ce prezintă cetitorilor despre starea cetății naționalităților. Și în adevăr are toate cuvintele ca să nu fie cu încredere în propriile sale cuvinte, căci nimic nu poate deveni mai fatal pentru maghiarime și pentru statul unguresc, decât amăgirea asupra importanței mișcării ce astăzi trece prin rindurile naționalităților. Această măturisire se înțelege că le va fi destul de grea amicilor noștri maghiari, căci a recunoaște serioșitatea afacerii înseamnă a recunoaște neapărat și păcatele cele mari, care le au pe suflet față cu Slavii și Românii din țeară. Dar' nu va rămâne alta, decât a îmbrăca bărbătește din mărul acru al acuzării proprii, dacă nu voesc să provoace evenimente și raporturi, care nu le poate dori nici un patriot adevărat al acestei monarhii. Căci deși nu putem afirma, că ne numărăm între inimii acelor factori, pe care „P. Lloyd“ îi numește sumuțatorii naționalităților, care însă cu drept cuvânt se pot numi conducătorii lor, totuși ne stau destule informațiuni la dispoziție, ca să putem apreați binisor importanța mișcării în toate dimensiunile ei. Și basati pe aceste informațiuni suntem înainte de toate în poziția de a asigura, că idea congresului este adevărată, că pentru ea sunt câștigate, cu excepțiuni foarte mici, aprobările inteligenței tuturor naționalităților din Ungaria, și că congresul înainte de toate va pași înaintea forului european cu o descriere a raporturilor politice din Ungaria, care cu greu se va pute combate prin obicinuita provocare la „neamnenat de liberala lege a naționalităților“ sau cu frasele, că populațiunii nemaghiare din Ungaria îi este garantată „cultivarea individualității naționale“ și „desvoltarea neajunătă în cultură“.

Ce hotărâri pozitive va fi chemat să iee acest congres, până în momentul de față nu știm cu siguranță, dar' atăta știm fără îndoială, că se vor pune în discuție idei destul de radicale și că motivul conducător al debaterilor va fi convingerea, mai că am pute zice generală, că în forma actuală dualistă a monarhiei nu este cu puțință a reduce actualele raporturi de egemonie și a face și locuitorilor nemaghiari ai Ungariei accesibile favorurile statului liberal constituțional, favoruri ce au dreptul să le pretindă în urma dării de bani și de sânge, care în partea co-

vrșitoare dela ei es, și în urma conștiinței, ca sunt o potență culturală în țeară.

Și dacă prin urmare în direcția aceasta, după principiile moderne ale desvoltării popoarelor, nu se poate contesta legitimitatea pretensiunilor naționalităților, Maghiarii vor trebui să renunțe și la folosirea celorlalte suspectări, cu care tabăra adversară avea obiceiul de a se susține dela datorința de a face naționalităților dreptate. Căci absolut nu este permisă îndoiala, că congresul față cu monarhia se va mișca pe terenul celei mai perfecte lealități, că în privința aceasta este exclusă ori-ce idee distructivă, și că inițiatorii și toți participanții sunt înșiși de unica dorință de a duce imperiul habsburgic, ca expresiune a mulțumirii tuturor popoarelor sale, la o desvoltare cât se poate de puternică și de durabilă.

Și dacă cei din Budapesta sunt dispuși a crede, că congresul acesta este numai o acțiune paralelă a mișcării confesionale, apoi după informațiunile noastre și această părere este falsă. Afacerea naționalităților este cu desăvârșire independentă de cetățile bisericești, care astăzi agită spiritele în Ungaria în măsură atât de mare. Aceasta se poate deduce chiar și de acolo, că și între naționalitățile nemaghiare ale Ungariei sunt reprezentate aproape toate confesiunile din țeară. Coincidența acestor două curente este curat accidentală, ear' dacă naționalitățile și-au luat astăzi afacerea mai energic în mână, ca până acum, apoi aceasta se explică poate mai ușor din motivul patriotic, că voesc să stabilească în monarhie din bună vreme astfel de raporturi, încât să se fie cu puțință a întâmpina în unire și consolidare internă toate eventualitățile politice ale celei mari.

Ce atitudine vor observa cercurile guvernului unguresc față cu această acțiune a naționalităților, se poate ușor prevedea, dacă lucrurile vor merge în văgășul de până acum, și dacă vor fi ascultate sfaturile lui „Pester Lloyd“. Dar' noi cugetăm, că nu ar fi tocmai lucru înțelept, ca și în viitor în politica de naționalitate să se observe principiile de până acum și influența șovinismului. Aproape două terțități ale populațiunii a la tracta cu măsuri de violență este un lucru foarte îngrijitor, și prin urmare ar fi mai bine a proceda după principiile păcii decât a cădea pradă poftelor de luptă. În cele din urmă problema nici nu este în prima linie politică și științifică și ar fi mai ușor să o rezolve oamenii de știință, decât bărbații de stat. După părerea noastră, poziția falsă, în care maghiarisarea a ajuns față cu celelalte naționalități, este a se reduce la împregiurarea

că idiomului maghiar îi lipsește expresiunea pentru noțiunea „Ungaria“, care există în toate celelalte limbi, ear' în ungereste se numește „Magyarország“ — țeara Maghiarilor. Prin aceasta maghiarimii i-s'a sugerat idea, că tot ce este ungar trebuie să fie și maghiar, ear' credința că celelalte naționalități sunt lipsite de ori-ce drepturi rezultă dela sine. De aceea suntem de părere, că întreg complexul cetății naționalităților mai bine s'ar pute rezolva de academia ungurescă. Aceasta se împlinească lipsa, că limba maghiară este astăzi avizată a identifica noțiunea geografică cu cea etnografică, ungar cu maghiar, ear' după ce maghiarimea pe calea limbii sale va înțelege că ceea ce este ungar nu trebuie să fie în același timp și maghiar, că din contră și celelalte naționalități își au drepturile lor de proprietate asupra ceea ce se numește „Ungaria“, atunci toate celelalte vor rezulta fără greutate. Eată dar' aici în adevăr vorba numai de un cuvânt mântuitor, presupunând se înțelege, că va fi destul sentiment de dreptate pentru a-l construi.

Politica bisericească-politică de maghiarisare. Avem astăzi o dovadă clasică relativ la scopurile ce guvernul urmărește cu proiectele sale bisericești. „Protestans egyházi es iskolai lapok“, organul autorizat al bisericii reformate, mărturisește că scopul acesta este maghiarisarea. Eată cum se pronunță organul citat: „Recepțiunea Ovirelor o recomandă importante interese naționale și de stat. Trebuie să contopim puterea materială și spirituală a acestui neam prețios în societatea națională-maghiară. Maghiarisarea Ovirelor și amestecarea raselor va merge mai repede după recepțiunea legală“. Și la alt loc: „Căsătoria civilă nu violează nici o dogmă protestantă, este însă necesară din punctul de vedere național, de stat și dintr'al politicii bisericești“. Credem că este destul de lămurit organul reformatorilor unguri.

Prințul Schwarzenberg despre dualism. Din Viena se depeșează lui „Pester Lloyd“, că desbaterile clubului Hohenwart asupra programului contelui Taaffe au fost tare agitate. Între alții a vorbit și prințul Schwarzenberg, care a zis că partidul său nu acceptă pasagiul despre dualism, căci nu poate admite, că dualismul este organizația definitivă a monarhiei.

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Atentatul.

Narațiune din timpul lui Ludovic al XIV-lea.

De

H. Harden.

(Urmare.)

„Eu sperez cel puțin, Roubaix, că venirea mea aici nu-ți cauzează neplăceri. Așa cred că aci suntem neconturbați? Da? Ei, atunci pot începe. Poștește și ocupă loc, dle Dubois — secretarul meu, iubite măiestre“, zise el arătând spre soțul său. „Am luat asupra mea cauza pentru care am venit aci, iubite Roubaix, fiindcă n'am voit să atrag atențiunea publicului asupra casei d-tale.“

„Excelență Ta ești prea bun.“

Marchisul începă: „Azi dimineață am primit o scrisoare, în urma căreia mă simt silit a te întreba mai întâi, că nu se află în serviciul d-tale un anumit Jules Claretie?“

„Ba da, Excelență, acela deja de doi ani este ocupat în atelierul meu.“

„Spune-mi, cu conștiința curată, ce părere ai despre acest bărbat?“

„Jules Claretie este unul dintre cei mai buni lucrători ai mei, și după cât îl cunosc eu, un cețățean pe deplin conștiințios și de încredere.“

„Mirare! Ei, vom vedea. Denunțațiunea amintită descrie pe lucrătorul d-tale ca pe membrul unei conjurațiuni contra regelui nostru și ca dovadă aduce aceea, că el lucră la o mașină, de carea ar voi a se folosi conjurații la executarea faptei lor nelegiuite.“

Roubaix îl întrerupse aproape cu violență: „Iertare, Excelență, asta este cu nepuțință, asta nu poate fi decât o calumnie miserabilă.“

„Iubite măiestre, nu vreau să condamnăm prea repede pe junele bărbat, însă denunțațiunea spune apriat că respectivul preparează în odaia sa un aparat de fer în forma unei bombe și că acest aparat se poate afla în odaia lui, încaut cu îngrijire într'o cutie, sub pat. Dacă nu vom găsi bomba, atunci denunțațiunea este o mișelie, pe ai cărei autori îi vom descoperi cu siguranță, dacă însă vom afla-o la locul descris, voi trebui să arestez pe fabricator.“

„Nici acum nu știu, Excelență, ce părere se-mi dau despre întregul lucru“, observă măiestrul, clătănând din cap. „Jules Claretie, omul cel liniștit, așezat și de omenie, se fie un astfel de criminal, mi-se pare de necrezut!“

Căpitanul de poliție surise cu un aer de superioritate. „Acum te rog a mă conduce la odaia tinărului; în timpul acesta dispune, sub oare-care pretext, ca acela să vină încoace.“

„Chiar la locul arătat se găsi cutia încuiată și după ce ea fu deschisă cu forța, întrușa se afla un vas de fer, a cărui construcțiune putea da ansă să crezi că ar fi destinat pentru un aparat de exploziune.“

Lovelace triumfă; șermanul Roubaix însă rămase incremenit, căci tocmai în atelierul său s'a fabricat un astfel de aparat.

„Excelență“, bălbăi dînsul pîlînd, „sperez că d-ta știi, că eu —“

Cela surise fin: „Liniștește-te, iubite măiestre, d-ta nu ai nici o vină și voi grijă

ca asupra d-tale să nu cadă nici o răspundere. Acum însă în interesul d-tale să nu vorbești cătră nimeni nimic!“

Jules Claretie așteptă deja în odaia de lucru a măiestrului. El era îmbrăcat încă cu blusa de lucrător și abia își luă timp să-și spele fața și mâinile de praf. Cu toate acestea, Lovelace fu cuprins de mirare; expresiunea de inteligență ce se vedea pe fața junelui, îl frapă. „Cu atăta e mai periculos“, își zise el, și mergînd spre dînsul, își puse mîna pe umăr zicîndu-i: „Jules Claretie, ești prizonierul meu!“

Lucrătorul se dete înapoi spîriat. Cuvîntul însă se reculese, zicînd: „Cu ce drept, domnule? Eu nu mă simt vinovat cu nimic.“

„Asta se va vedea la urmă, Dubois“, zise el, întorcîndu-se spre secretar, „condu pe acest bărbat la Bastillă.“

La Bastillă! Acest cuvînt trebuia să facă a tremura și pe cel mai curajos om, deoarece fiecare cețățean al Parisului știa că Bastilla era închisoarea criminaliștilor politici și că a fi închis între zidurile ei înseamnă a fi îngropat de viu!

Claretie își acoperi fața cu mâinile și pe cînd își reaminti întreg trecutul vieții sale, pentru a descoperi cauza acestei arestări, înaintea ochilor seii spiritali apără deodată fata frumoasă ce-l lășteptă acasă în pădurea dela Campiagne. „Marion“, eși printre buzele sale tremurînde, și ca-și-cînd acest cuget i-ar fi dat puteri noi, el se adresă încă odată cătră polițist:

„Excelență, îți voi urma de voe bună, nevinovăția mea trebuie să ese la lumină, dacă în Francia mai domnește încă dreptatea, dar'

te rog încă numai pentru o grație: Permite-mi ca prin dl Roubaix să încunoscîțez pe logodnica mea despre această arestare.“

Lovelace trăgăna un moment, dar' după aceea zise:

„N'am nimic în contră. Înțelege-te despre aceasta cu dl Roubaix.“

El se retrase cu un pas îndrît, dar. ochiul său ager urmări cu atît mai mare atențiune cuvintele tinărului.

„Măiestre“, zise acesta și vocea îi tremura de iritare, „îți jur pe ce am mai scump în lume, că sînt nevinovat, nici nu presupun eu ce sînt acusat. La interogator vor eși toate la lumină, deoarece-ai aci nu poate fi decât o mișelie infamă la mijloc. Îmi crezi, măiestre?“

Roubaix tresări leșcat și cu toate dovezile pe care însuși li-a vîzută în odaia lucrătorului, era să-și spună, că crede în nevinovăția sa. Însă o mișcare lină a polițistului îl făcu să amuțescă; și îl plecă capul și tăcu.

„Așadar și dumneata te îndoiești, măiestre, dumneata care de atăta timp ai dat dovezi despre încrederea ce o ai avut în mine?“ Junele bărbat era aproape să cadă în sfîrșit el continuă: „Ei, atunci, măiestre Roubaix, te rog a-mi împlini cel puțin ultima mea rugare: încunoscîțez pe logodnica mea Marion Esté, fiica păzitorului din pădurea dela Campiagne, despre soartea mea și-i scrie că eu am susținut a fi nevinovat. Ea îmi va crede. Și apoi încă una. Am zece luisdori cruțați. Dacă vor permite acesti domni, binevoește a dispune ca acei bani să-și iee în primire Charles Bertrand, cameradul meu, cu care am lucrat la aceeași nicovală. El știe unde-mă ții banii păstrați și-i va trimite lui

Marion. Și acum, rămăi sănătos, măiestre, încă odată: Sînt nevinovat!“ Apoi se întoarse și zise: „Sînt gata, domni mei!“

După eșirea sa și a secretarului, Lovelace își scoase cartea de notițe. „Trebuie să-mi însemn aceste două nume, măiestre; voi aresta pe ambele persoane. De altmîntrelea știam cu siguranță că acest Claretie trebuie să aibă și complici.“

„Dar', Excelență, acea țerancă?“

„Eh, femeile sînt cele mai periculoase. Astăzi îi voi scrie o epistolă cu subscriețiunea d-tale și voi ademeni-o aci, pentru-că o arestare în toată regula ar fi prea bătător la ochi. Dar' cine este acel Bertrand? Doară vre-un lucrător de ai d-tale?“

„Da. Un băiat fără de nici o treabă, la care i-am dat de lucru numai pentru celalalt. Mie nu-mi-a plăcut nici-odată de el.“

„Aha, așa stă lucrul! Adevărat el este prieten cu Claretie. Atunci va fi mai bine dacă încă nu-l vom neliști. Să-i dai și de aci înainte de lucru și să-i spui că Claretie a călătorit în afaceri de ale atelierului d-tale. Mă pricepi, iubite măiestre? Frumos, atunci nu mai am ce face aci. Rămăi bun.“

Îndată-ce Lovelace se urcă în trăsură, scoase repede din buzunar o sticlă cu parfüm, a la la duchesse și-și stropi hainele. „Popor ordinar“, murmură el, „aerul din atelier este de nesuferit. Îmi pare numai bine că am descoperit acest atentat; cu asta-mi-am înfărtat poziția lungă rege“. Și Excelența Sa își frecă cu bucurie mâinile inelate.

(Va urma.)

Deșteptarea Slovacilor. Organul slovac „Národní Noviny” publică următoarea: *Rezoluție*, votată în adunarea comitetului director al societății slovac-americean în Pittsburgh Pa (America): Noi înălțăm îi ai națiunii slovace și locuitorii ai Statelor-Unite americane, de față fiind la adunarea semestrală a „Societății naționale slovace”, care numără 5000 membri și în numele marelui marjorită ai coloniei slovac-americean, am luat următoarele hotărâri. 1. Exprimăm deplina noastră încredere partidului național slovac din Ungaria, care apără cu bărbăție drepturile poporului slovac. 2. Aprobăm programul lui politic și vom lucra noi înșine din străinătate intru aducerea la îndeplinire a aceluia program. 3. Aprobăm programul lui național, am dori numai să se desvolte mai mare activitate față cu terăniimea noastră în care stă puterea națiunii. 4. Condămnăm politica guvernului prin care acesta tinde la perirea materială și sufletească a părților locuite de Slovaci și calcă în picioare cele mai sfinte drepturi ale noastre date nouă de D-zeu și înscrise în lege. 5. Protestăm energic în contra sclăviei moderne practicate în Ungaria sub ocrotirea guvernului prin aceea, că copii slovaci sânt duși printre Maghiari și astfel înstrăinați de limba lor maternă. 6. Condămnăm sistemul „kisedőv-urilor”, care n’au alt scop decât nimicirea neamului slovac. 7. Protestăm în contra nedreptăților săvșite în bisericile noastre; în contra numirii episcopilor și instalării preoților care nu știu limba lui, printre poporul slovac. 8. Protestăm în contra barbarismului făptuit cu privilegiul desvălării monumentului părintelui națiunii noastre, celebrului nostru frunțas Dr. I. M. Hurban, și 9. (A-ând în vedere prescripțiunile legii, nu putem da acest punct. Redacția lui „Národní Noviny”) s’a hotărit ca rezoluția aceasta să fie publicată în „Národní Noviny”, organul partidului național slovac, și în „Amerikánsko—Slovenské Noviny”, ca organul societății noastre. Pittsburgh, Pa. 5 Ianuarie 1893. P. V. Rovniak.

nek. Ján Švehla. Jozef Gallik. L. Novomesky. Julius Oswald. Ján Blizman. M. Dismar. Jozef Štrba. Pavel Droppa. Tobiáš Papešin. Stefan Rovnianek. Ján Gonda.

O comună revoltată. „Pester Lloyd” aduce știrea că în comuna Toriszka din comitatul Scepus a izbucnit un conflict serios între locuitori și preotul gr-cat. de acolo. Causa acestui conflict ar fi, după foaia de mai sus, împregiurarea că poporeni refuzând să mai dea preotului, după obiceiul de până acum, colac și rachiu la botezuri, acesta s'a plâns la solgăbire, care a condamnat pe cei culpabili la amende în bani. Nevoind să plătească, solgăbire l-a zălogit mobilele și când solgăbire l-a venit cu gendarmii să li-le ducă, oamenii au luat o poziție amenințătoare. Neputându-i liniști, s'a trimis după soldați.

Fulger iarna. Ni-se scrie din Săsciori că într-una din zilele trecute, pe la oarele 5 și jumătate dimineața, s'a arătat în partea de miazăzi-apus un fulger, care a luminat foarte tare.

Printul Ferdinand de România decorat. După cum se deosebește din Belgrad, regenta s'arbească a conferit moștenitorului de tron român marea cruce a ordinului „Vulturul-Alb”.

Liga din Paris. Sâmbătă, 2/14 Ianuarie, liga din Paris a ținut prima sedință generală în anul 1893. Președinte dl. Cantili. Dnii Dr. I. G. Nanu și N. Staicoș, unii din cei mai activi membri ai acestei secțiuni, trebuind a se întoarce în țară își dau demisiunea din comitet. Dl. Cantili se face interpuș tuturor membrilor ligei, mulțumind dl. Nanu și Staicoș pentru activitatea neobosită ce au desfășurat-o totdeauna, și-și exprimă speranța, că întorcându-se în țară vor lua și acolo parte tot cu aceeași dragoste la lupta mare inaugurată de liga culturală. Dl. Nanu mulțumește foarte emoționat. Tot cu ocazia aceasta președintele aduce un omagiu de respect neuitatului fondator al ligei din Paris Stroe Brătianu, a cărui pierdere va săngera încă mult timp inimile tuturor celor-ce l-au cunoscut. Într-alte s'a mai discutat în sedința aceasta o cesiune de mare importanță. Este vorba de fondarea unei biblioteci a ligei din Paris. Dl. Ianculescu, autorul acestei propuneri, prezentându-o adunării, o desvoaltă printr-un discurs întrerupt de aplauze calduroase. Însușirea ce a produs acest discurs a fost la culme. Propunerea a fost susținută cu multă elocvență de către unul din cei mai cu inimă membri ai secțiunii, a fost primită în mijlocul unui entuziasm general. O listă de subscripție, ce s'a lansat în acest scop printre cei prezenți, a produs frumoasa sumă de 450 lei.

Visita Tarceviului în Berlin. Ocupându-se cu visita clironomului, rusec în Berlin, „Standard” din Londra zice că apropierea dintre Rusia și Germania înseamnă o slăbire a triplei alianțe. Tarul, trimițând pe fiul sau la Berlin, a încercat să împedea realizarea proiectului militar.

Anglia în Egipt. Se deosebește din Londra că guvernul englez e decis a-și părăsi poziția ce o are în Egipt numai având absolută garanție că nici o altă putere nu va putea ocupa o poziție predominantă la Nil.

Cutremurul din Zante. Despre catastrofa din Zante șosec știri tot mai îngrijitoare. Se spune anume că numărul victimelor nu se știe cu siguranță. Poporațiunea e incredincă că insula se va cufunda. Până acum s'au colectat în Atena singură 1 1/2 mil. de drahme pentru cei nenorociți.

Holera. În Budapesta se ivesc mereu casuri noi de holera. Numărul bolnavilor în baracele spitalului actualmente e de 5.

Cestiuni economice.

RAPORT

despre a treia expoziție de vite aranjată de „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiului” în Avrigr.

(Urmare și fine.)

Grupa II. Oi de prăsilă.

a) Rasa țigăie.

Premiul	fl.	proprietarul	comuna
I.	3	Lazar Danu	Avrig

b) Rasa bărsană.

Premiul	fl.	proprietarul	comuna
I.	3	George Coman	Avrig
II.	2	George Cotoșană	„
III.	2	Ioan Moisin	Săcădate
IV.	2	Nistor Vlad	Avrig
V.	1	Ioan Grancea	„
VI.	1	Dămian Gligor	„
VII.	1	Vasile Maxim, paroch	„
VIII.	1	David Cotoșană	„
Suma	8	13	„

În grupa aceasta s'au împărțit 9 premii în preț de 16 fl. v. a.

Peste tot s'au distribuit 40 de premii în valoare de 65 fl. v. a., după-cum arată lista de premiare alăturată sub 6.

Onorabil comitet! Judecând după numărul cel mare (40) de premii împărțite, ar trebui să concludem că expoziția de vite din Avrigr a fost cea mai frumoasă din câte s'au ținut până acum; căci la nici una din cele premerse, din Rășinari și din Tilișca nu

s'au împărțit atâtea premii. Cu toate acestea trebuie să observăm că expoziția aceasta a fost cea mai slabă, nu în privința numărului animalelor expuse, care altem a întrecut și pe cea din Tilișca cu 30 de capete, ci în privința materialului expus.

Dacă cu toate acestea juriul a împărțit atâtea premii, a făcut-o numai din acel motiv, ca să încurajeze pe economi la o ținere și prăsiere mai bună de vite.

Onorabil comitet! Causa principală de au fost vite așa slabe expuse e materialul slab de vite de prăsilă, atât de vaci cât și de tauri.

Considerând că e anevoios a îmbunătăți dintr'odată un soi slab de vite, mai cu seamă într-o comună întreagă sau un ținut întreg, prin introducerea unui nou soi mai bun de vite; considerând că și țeranii cu anevoie se abat dela obiceiurile lor, va fi consultat ca țeranii noștri să țină cel puțin tauri frumoși, ca așa peste vreme să-și îmbunătățească soiul întreg de vite.

Din cauze pecuniare ținerea taurilor cade în sarcina comunei. Ar trebui deci ca comunele să procure numai tauri frumoși și în număr de ajuns, socotind 60 până 70 de vaci un taur; să-și hrănească și gri-jăscă bine.

A fi condus la cumpărarea taurilor de gândul de a nu cheltui bani mulți, de a cruța, nu e consultat, căci aici prin cruțare ajungem la pierdere, ear' nu la câștig.

Să presupunem că din motiv de cruțare nu se procură tauri în număr de ajuns, și și acestia se nutresc, griesc slab, urmarea e că un număr oare-care de vaci nu se gonesc, prin urmare nu fată. Să zicem că din ciurda de vaci a unei comune rămân 20 de vaci șterpe, fără de vițel; prețul unui vițel se fie 10 fl., rezultă o pagubă de 200×10=200 fl. la an. Pe lângă aceasta mai vine că vacile acestea șterpe nu dau nici lapte; se punem de o vacă în decursul unui an numai 500 litre de lapte ce e puțin socotit a 8 cr., fac 4000 fl.; la 20 de vaci de 20×40=800 fl. Așadar' laolaltă o pierdere de 800+200=1000 fl. la an, ne mai socotind că ținând tauri frumoși, primim și o prăsilă frumoasă, care asemenea are un preț mai mare.

Oare cu suma aceasta de 1000 fl. nu am pute ține tauri frumoși și în număr de ajuns? Nu i-am pute nutri și griji bine?

De sigur că da.

Cifrele de sus arată destul de lămurit la ce poate duce o cruțare rău înțeleasă.

Nu este însă deajuns ca numai comuna să se îngrijască de tauri buni, ci e neapărat de lipsă ca și țeranii să aleagă vitele lor de prăsilă, să țină numai pe cele frumoase și bune; ear' cele slabe și urite se le delature. Să le griescă bine în grajduri bune; să le dea nutreț bun și deajuns și atunci în scurt timp se va îmbunătăți soiul de vite.

Oile expuse asemenea au fost inferioare, mult prea mici și cu lână aspră și pėjoasă, excepție au făcut oile țigăi, care au fost mai frumoase. De dorit ar fi ca oile bărsane să se înlocuească cu țigăi și stogoșe. Folosul ar fi mai mare.

Purcând economii noștri pe calea arătată, a bună-seamă că la expozițiile următoare vom afla vite mai frumoase și mai bune.

Rășinari, în 16 Decemvrie 1892.

Sabin P. Barciannu,
secretarul juriului.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI”.

Iglău, 9 Februarie n. Congregațiunea comitatensă a dat unanim expresiune dorinței ca guvernul să isbutească a duce în deplinire politica bisericăscă în spiritul liberal plănuir de el.

Paris, 9 Februarie n. Galeriele camerei sunt întesate de lume. Dispoziția e dintre cele mai agitate. Gous-sot și-a dezvoltat interelațiunea anunțată către ministrul de justiție. Bourgeois declară că ar fi timpul a anunța că toți cetățenii trebuie să se plece decisiunilor justiției.

Cavaignac propune ordinea de zi. Camera decide că va sprigini guvernul spre a suprima actele de corupție și apoi trece la ordinea zilei. Propunerea a fost primită cu 446 contra 3 voturi. Discursul lui Cavaignac a produs mare impresie. Intrarea lui Cavaignac în desbatere e privită ca un eveniment important.

Sofia, 9 Februarie n. „Svoboda” scrie, că primirea din urmă a principelui la Curtea din Viena e identică cu recunoașterea formală.

Bibliografie.

La „Institutul Tipografic” au sosit acum și se află de vânzare cu prețurile aici sem-nate, următoarele opuri ale autorilor români mai distinși:

Parasitii, de Delavrancea . . .	fl. 1.80
Liniste, de Delavrancea . . .	„ 1.35
Trubadurul, de Delavrancea . . .	„ 1.80
Pui de lei, de Ioan Nenițescu . . .	„ 1.80
Napasta, de Caragiali . . .	„ —.68
Monologuri, trad. după autori fran- cezi de Tincu . . .	„ —.90
Basme, de D. Stănescu . . .	„ 1.80
Doamna Kiajna, de Rădulescu- Niger și Tincu . . .	„ —.90
Istoria literaturii, de Gaster . . .	„ 2.25
Poesii, de Stoieneșcu . . .	„ 1.80
Cerbul de aur, istorioare pentru copii	1.35
Floarea din Firenze . . .	„ —.45
Lascar Viorescu, de Kotzebue . . .	„ 1.80
Poesii, de V. Micle . . .	„ 1.35
Poesii, de C. Scrob . . .	„ 1.80
Poesii, de Al. Macedonsky . . .	„ 1.80
Poesii, de Gh. din Moldova . . .	„ —.90
Calendarul Bucureștilor pe 1893 . . .	„ —.60
Pablo Domenich, de Carmen Sylva . . .	„ —.30
Carmen Sylva, de Delavrancea . . .	„ —.50
Brazi și putregaiu, de N. Xenopol . . .	„ —.50

„Foaia Diecesană”. Organ al eparchiei gr-or. române a Caransebeșului. Apare odată pe săptămână: Dumineca. Redactor responsabil: Dr. Petru Barbu. Anul VIII. Nr. 4 dela 24 Ian. n. 1893 are următorul cuprins: Biserica Românilor din Ardeal și Ungaria înainte de „unire”. (Urmare.) — Predică pentru Dumineca lăsatului de carne. De Te-rențiu Bota, preot gr-or. — Schițe din istoria literaturii române. (Urmare.) — Varietăți. Concurse. — Anunț.

A apărut:

„Catechetică” adevă „Metodica specială a studiului religiozității”. De protopresbiterul Simeon Popescu, profesor la școala normală de institutori. Ed. II. amplificată. București. Tipografia Lupta.

Cartea costă 1 fl. 50 cr. și se poate procura dela librăria Haiman Ignat precum și dela celelalte librării din București.

În editura „G. Freytag et Berndt” din Viena a apărut: „Carta comunicațiunii și calendarului de comptoir în Austro-Ungaria” pro 1893. Cartă cuprinde toate rutele drumului de fer, postei și vaporului cu toate stațiunile și altele, pe lângă ridicarea căilor ferate de stat și private, mersul trenului accelerat, căile ferate cu vagoș dublu, diferența între timpul Europei-centrale și timpul local, mai departe trei cartoaie: Linia locală vieneză, Boemia de Nord cu împrejurimea Prazei și o cartă a căilor ferate din Peninsula-Balcenică etc. etc. etc.

Calendarul zilei.

29 Ianuarie (10 Februarie) 1893.

Italian: Ad. Măr. Ignatie.

Gregorian: Skolastica.

Soarele: răsare 7.48 apune 4.10

Buletin meteorologic.

Sibiu, 9 Februarie n. 8 oare dimineața.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 726.9)	Diferența din prezintă	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vântului
730.2	—6.7	—14.8	—9.2—15.8	W

Din țeară 13 Ian. n. 8 oare dimineața.

Stațiunile	Presiun. atmosf. în mm.	Tempera- tura Celsius	Vântul direcția	tura
Budap- ta	770	— 6.8	NN	3
Sătmar	767	— 10.9	NN	5
Cluj	766	— 4.8	O	2
Orșova	764	— 1.4	—	—
Arad	767	— 12.6	NV	7
Panciova	766	— 9.2	O	4

Sosiți în Sibiu.

La 9 Februarie n.

Hotel „Neurhrer”. Dr. Theodor Simay, medic de regiment, din Murăș-Ogochei. Iosif Csiesnaky, d.n. Linz. Adolf Bondi, Iosif Krauss, I. Lederer și Max Kleiu, toți comercianți din Viena. I. Puskas din Cluj.

Teatru orășenesc.

Vineri, 9 Februarie n. 1893:

„Das zweite Gesicht”.

Comedie în 4 acte de O. Blumenthal

Economic.

Importul de vinuri italiene în Austro-Ungaria. Se anunță din Fiume că din depozitele de vinuri de acolo s'au furnizat în primele zile ale lui Februarie pentru Ungaria, Croația, Slavonia și Austria peste 15.000 qu. metrice de vinuri italiene. Alte expedițiuni de vinuri sânt iminente.

—*—

Convenția comercială germano-rusă.

„Extrablatt” anunță din Berlin: Pe temeiul înțelegerii de până acum între Rusia și Germania, se vor începe săptămâna viitoare aici negocieri speciale pentru convenția comercială, spre care scop vor sosi Timiriaseu și alți comisari. Rusia a făcut concesiuni în privința mașinilor agricole și a cărbunilor, nu însă la vama asupra ferului.

—*—

Producția de vin de poame în Franța. După datele statistice publicate de guvernul francez în 1892 s'a produs în Franța 29,082.000 hectolitri vin și 15,141.000 hl. vin de poame. Comparând producțiunea din anul acesta cu cea din anul precedent se vede că producțiunea vinului de struguri a scăzut cu 1,057.000 hl. pe când a vinului de poame a crescut cu 5,861.000 hl.

—*—

Miscarea cerealelor în Rusia. Se deosebește din Petersburg: Situația pieței de cereale e cea mai rea ce se poate închipui; exportul e redus la minim. Pe săptămână se exportează abia peste 100.000—150.000 quintale metrice de cereale. Până la 15 Ianuarie s'au exportat din recolta anului trecut 15 milioane hectolitri de grâu (față cu 10-6 milioane în anul premergător). În magazinele ce pot lua în seamă sânt strînse o milioane hectolitri de grâu, din care singură în Odessa 2 milioane. Prețurile mici ale cerealelor se resimt pretutindenea în imperiție, fiindcă și traficul local e neobicinuit de neînsemnat. Ninsorile cele mari împedecă comunicațiunea.

—*—

Scumpirea ouălor. În Viena ouăle s'au scumpit enorm. 15 ouă costă 1 fl.

—*—

Exportul de cereale americane. În cele din urmă șase luni ale anului trecut exportul de cereale din Statele-Unite ale Americii-de-Nord a scăzut, în vreme-ce exportul de făină ară o sporire. În total s'au exportat 65-59 milioane busele de grâu (față cu 95-12 milioane bus. în 1891) mai departe 16-18 b. porumb (față cu 18-21), 5-67 milioane bus. de ovės (4-58 milioane), 0-94 milioane busele de secară (7-88 milioane), 8-84 milioane barrele de făină de grâu (6-61 mil) și 2-47 milioane funți de făină de ovės (8-84 milioane de funți). Valoarea totală a exportului, în urma prețurilor mici, reprezintă numai 100.62 milioane de dolari în raport cu 155.99 mil. de dolari în anul 1891.

—*—

Banque Salonique, după o depeșă din Salonichi, a avut în anul trecut un profit curat de 16 procente.

—*—

Noue cai ferate turcești. O iradea imperială acordă societății de cai ferate anadolienice concesiune pentru construirea căii ferate Eski — Segri — Conia și prelungirea liniei ferate dela Angora la Caisarca în direcție către Bagdad.

Prețul mărfurilor

Tirgul de rimători în Steinbruch. În 7 Febr. n. s'au notat: ungurești bătrâni grei 47.— cr. până 48.— cr., de mijloc 46.— cr. până 47.— cr., ungurești grei tineri 50.— cr. până 51.— cr., de mijloc 48.1/2 cr. până 49.1/2 cr., ușori 46.— cr. până 47.— cr., marfă țerănească groa 46.— cr. până 47.— cr., de mijloc 46.— cr. până 47.— cr., ușoară 45.— cr. până 46.1/2 cr., românești, de Bakony, grei — cr. până — cr., transito grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., până 47.— cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sâr-bești grei 46.1/2 cr. până 47.1/2 cr., transito de mijloc 46.— cr. până 47.— cr., transito ușori 45.— cr. până 46.— cr.

Dr. Sterie N. Ciureu,
IX., Pelikangasse nr. 10, Viena.

Consultațiuni cu celebritățile medicale și cu specialiștii dela facultatea de medicină din Viena. [2759] 71
Consultațiuni și prin corespondență.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 8 Febr. n. 1893.

Săminte	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilo
dela	până	dela	până	
Grâu				
Bănățeneș vechin	74	—	75	7.45 7.55
Grâu dela Tisa	74	—	75	7.55 7.65
Grâu „Pesta”	74	—	75	7.50 7.60
Grâu de Alba-Reg.	74	—	75	7.50 7.60
„Bacia”	74	—	75	7.55 7.65
Grâu ung. de Nord	74	—	75	—
Săminte, vechi ori noue	Soiul	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	
			dela	până
Secară		70—72	6.35	6.50
Ozăr	de nutreț	60—62	5.10	5.40
„	de vinar	62—64	5.50	6.—
„	de bere	64—66	6.20	7.40
Ovės	—	39—41	5.55	5.85
Cucuruz (porumb)	bănuț	75	4.70	4.75
„	de altsoiu	78	4.65	4.70
Meiu	—	—	4.10	4.35
Hriscă	—	—	—	—
Grâu	de toan	7.66	7.68	
„	de primă	7.55	7.77	
Cucuruz	Sept.-Oct	—	—	
„	Maui.-Iun.	4.77	4.78	
Ovės	de primă	5.52	5.59	
„	Aug.-Sept.	11.50	11.60	
Produse diverse	Soiul		dela	până
Sem. de trif.	Lucernă ungurească	46.—	56.—	
„	roșie	64.—	71.—	
Oile de rap.	rafinat	3.—	32.50	
Uns. de porc	dela Pesta	61.50	62.—	
„	dela țeară	—	—	
Slănină	svântată	43.—	44.—	
„	afumată	49.50	50.—	
Său	—	35.—	36.—	
Prune	—	—	—	
Licitar	slavon, nou	21.5	22.—	
„	bănățeneș	21.—	22.—	
Miere	brută	—	—	
„	galbină străcurată	35.—	37.—	
Ceară	de Rosenau	140.	141.—	
Spirit	brut	18.50	18.75	
„	Drojdite de spirit	51.25	51.50	

Cursul pieței din Sibiu.

Din 9 Februarie n. 1893.

Hârtie-monetă română	Cump.	6.43	vând.	6.40
Lire turcești	—	10.70	—	10.80
Imperiali	—	6.70	—	9.80
Ruble rusești	—	1.20	—	1.22

Bursa de Budapesta.

Din 7 Februarie n. 1893

Renta de aur ung. 6—	114.50
„ „ hârtie 5—	101.75
Imprumutul căilor ferate ung.	122.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	120.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	102.75
Bonuri rurale ung.	96.75
„ croate-slavone	97.50
Obligațiunile desp. regalilor.	102.—
Imprumut cu premiu ung.	149.50
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	142.—
Renta de hârtie austriacă	98

